

ENERGETIKÁRÓL MÁSKÉNT

A Magyar Energetikusok Kerekasztalának állásfoglalása

Alulírott magyar energetikusok a kialakult helyzetben, szakmai és állampolgári felelősségünknek tartjuk az ország közvéleményének figyelmébe ajánlani a következőket:

- ❖ Az energetika alapvetően befolyásolja országunk jelenlegi és jövőbeni környezeti-gazdasági-társadalmi lehetőségeit. Emiatt a megfelelő, közösségi érdekű energiapolitika kialakítása megkerülhetetlen nemzeti érdek. Az elmúlt hónapokban kialakult pénzügyi és elmélyülő gazdasági válság bebizonyította, hogy az államilag nem kellően szabályozott és ellenőrzött, csak a saját önszabályozására hagyott szabadpiaci modell megbukott. A piaci szereplők által üzleti alapon előidézett válság megoldásában mindenütt az államnak kellett az adófizetők terhére közbelépnie. Az idei gázválság drámaian hívta fel a figyelmet az energiaellátás biztonságának és az állam felelősségvállalásának kérdésére. **A magyar energetika alakításában alapvető szemlélet- és irányváltásra van szükség. Egyértelmű állami szerepvállalásra, a folyamatok elfogulatlan szakmai elemzésére és ezek eredményeire alapozva megfelelő időben meghozott állami döntésekre van szükség az energetikában is.**
- ❖ **A kialakult helyzettel hosszabb ideig együtt kell élni, nincs gyors eredményt hozó megoldás, a rossz folyamatokat azonban meg kell állítani.** Az energetikai szektor nagyon bonyolult, összetett rendszer, amelynek alakítása rendszerszemléletet igényel. A hosszú átfutási idők és a hosszú távú hatások miatt a rövid távú feladatok sem jelölhetők ki hibátlanul hosszú távú gondolkodás nélkül. **Nincsen a problémákra egyetlen megoldás, csak egymással összehangolt megoldások rendszere vezethet az ország érdekét szolgáló eredményekre.** Olyan megoldások együttesét kell alkalmazni, amelyek egyrészt elegendő rugalmasságot adnak az energiarendszernek, másrészt elegendően ellenállóvá teszik azt a külső és belső feltételek változásával szemben. Minden potenciálisan lehetséges megoldást alaposan és elfogulatlanul meg kell vizsgálni (pl. indokolt a hazai vízenergia-potenciál energetikai hasznosításának vizsgálata is, összhangban annak fenntarthatósági és egyéb vonatkozásaival). Megítélésünk szerint ez a régi és új tabuk elvetését igényli az energetikában is.
- ❖ Az ellátásbiztonság, a gazdaságosság és a környezetvédelem energetikai követelményhármás mindegyike fontos, de a mostanra kialakult helyzetben az ellátásbiztonságnak kell elsőbbséget adni. Az energetikai ellátásbiztonság folyamatos fenntartása a megfelelő primerenergia-összetétel megteremtésével kezdődik. Ez az összetétel Magyarországon ma rossz, messzemenően nem illeszkedik azokhoz a feltételekhez és követelményekhez, amelyeknek figyelembevétele múlhatatlanul szükséges lenne. **Legnagyobb probléma a gázfelhasználás megengedhetetlen túlsúlya a hazai energiamérlegben. Ennek mérséklése a lokális hőellátásban és a központosított villamosenergia-termelésben elsőrendű energiapolitikai feladat.**
- ❖ **Az állami irányítás és támogatás egyik fő feladata, hogy az épületek hőellátásában — a hőigények csökkentésének ösztönzése mellett — segítse elő a földgázfelhasználás csökkentését, illetve a biomassza és a geotermikus energia (földhő) növekvő és hatékony alkalmazását.** Ennek jelentőségét növeli, hogy a megújuló energiaforrások az épületek hőellátásában hatékonyabban képesek csökkenteni a földgázfelhasználást, mint a villamosenergia-termelésben. **Érdemi energiahatékonysági, energiatakarékosági programot kell indítani,** felhasználva az európai uniós támogatások egy részének eme területre irányítását is.
- ❖ A földgáz szerepe jelentősen csökkentendő a villamosenergia-termelésben. Időben eltolva, de **együttesen és összehangoltan növelni kell a lignit és az atomenergia felhasználásának arányát.** Az egyetlen számottevő hazai fosszilis energiahordozó a lignit, tehát **érdemes fejleszteni a Mátrai Erőművet,** hogy az ott rendelkezésre álló lignit jobb hatásfokkal legyen felhasználható. **Sürgősen meg kell kezdeni új atomerőművi blokkok építésének előkészítését.** Az atomerőmű üzemanyaga több évre betárolható, könnyen és olcsón szállítható, és különböző forrásokból biztonságosan beszerezhető. Ezek miatt ellátásbiztonsági szempontból ugyanúgy kiemelt jelentőségű, mint a hazai lignit. Az atomerőművi kapacitás megfelelő mértékű bővítése és a Mátrai Erőmű összehangolt fejlesztése együttesen a környezet- és klímavédelmi követelmények teljesíthetőségét is lehetővé teszi, s egyben gazdasági előnyöket ígér közép- és hosszú távon egyaránt.
- ❖ Az import energiahordozók — elsősorban a földgáz — több irányból történő biztosítása érdekében a rendelkezésre álló valamennyi politikai eszközzel, a közép-kelet-európai országokkal együttműködve, elő kell segíteni, hogy ezek **az alap energiahordozókat biztosító projektek közös Európai Uniói felelősségvállalásban létesüljenek és üzemeljenek.** A gáztárolóknak továbbra is rendelkezésre kell állniuk. A tartaléképítést a törvényeknek megfelelően az energiaátalakító és -ellátó rendszerek esetében meg kell követelni.

Budapest, 2009. február 10.

Dr. Aszódi Attila
Dr. Járosi Márton
Dr. Tombor Antal

Dr. Büki Gergely
Kerényi Á. Ödön
Dr. Varju György

Dr. Csom Gyula
Kovács András
Zarándy Pál